

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

ING: Ο χειρότερος οικονομικός εφιάλτης της Ευρώπης βγήκε αληθινός

Σαν τον χειρότερο οικονομικό εφιάλτη που γίνεται πραγματικότητα για την Ευρώπη περιγράφει η ING τη νίκη του Ντόναλντ Τραμπ στις προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ. Όπως σημειώνει ο επενδυτικός οίκος, ο επικείμενος νέος εμπορικός πόλεμος μπορεί να σπρώξει την οικονομία της Ευρωζώνης από τη σημερινή φάση της χαμηλής ανάπτυξης σε μία κανονική ύφεση.

Η γερμανική οικονομία, που ήδη δυσκολεύεται και εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το εμπόριο με τις ΗΠΑ, θα δεχθεί ιδιαίτερα βαρύ πλήγμα από τους δασμούς στα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα, επισημαίνει η ING.

Επιπλέον, η αβεβαιότητα γύρω από τη στάση του Τραμπ στην Ουκρανία και το ΝΑΤΟ θα μπορούσε να υπονομεύσει τους δείκτες της οικονομικής εμπιστοσύνης, που μόνο πρόσφατα σταθεροποιήθηκαν στην Ευρωζώνη.

Αν και οι δασμοί δεν αναμένεται να επηρεάσουν την Ευρώπη παρά προς τα τέλη του 2025, η νέα φάση αβεβαιότητας και οι φόβοι για τον εμπορικό πόλεμο θα μπορούσαν να σπρώξουν την οικονομία της Ευρωζώνης σε ύφεση με την αλλαγή του έτους, προειδοποιεί ο οίκος.

Και παρά τους ισχυρισμούς των Ευρωπαίων πολιτικών ότι είναι προετοιμασμένοι για μια δεύτερη θητεία του Τραμπ, παραμένει αβέβαιο εάν ο νέος πρόεδρος θα οδηγήσει τελικά την Ευρώπη σε βαθύτερη ενοποίηση, με δεδομένες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν πολλές κυβερνήσεις στο εσωτερικό της χώρας τους.

Η εκτίμηση της ING είναι ότι η Ευρώπη θα τηρήσει στάση αναμονής, μέχρι να δει ποιες πολιτικές θα εφαρμόσει ο Τραμπ. Εν τω μεταξύ, η ΕΚΤ θα χρειαστεί να σηκώσει το βάρος, φέρνοντας τα επιτόκια σε έδαφος χαλάρωσης.

Συνεπώς, οι αναλυτές πιστεύουν ότι έπειτα και από το εκλογικό αποτέλεσμα, μια μείωση των επιτοκίων κατά 50 μονάδες βάσης στη συνεδρίαση της ΕΚΤ του Δεκεμβρίου έχει γίνει πιο πιθανή, με προσδοκίες ότι το επιτόκιο καταθέσεων θα πέσει τουλάχιστον στο 1,75% έως τις αρχές του καλοκαιριού και πιθανώς χαμηλότερα προς τα τέλη του 2025.

Commerzbank: Οι τρεις μεγάλες αλλαγές πολιτικής που φέρνει ο Τραμπ

Έτοιμος από καιρό είναι ο Ντόναλντ Τραμπ για τη νέα του προεδρία, σύμφωνα με ανάλυση της Commerzbank, αμέσως μετά τα πρώτα αποτελέσματα των αμερικανικών εκλογών και την επιστροφή του πρώην προέδρου στο Λευκό Οίκο.

Ο Τραμπ μπορεί πιθανώς να βασιστεί στην πλειοψηφία και στα δύο σώματα του Κογκρέσου, καθώς στη Γερουσία, οι Ρεπουμπλικάνοι μπορούν να υπολογίζουν σε τουλάχιστον 51 από τις 100 έδρες, ενώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων το τελικό αποτέλεσμα θα γίνει γνωστό για λίγες μέρες.

Η πλειοψηφία στη Γερουσία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ομαλή μετάβαση της εξουσίας, κατά την Commerzbank (την ανάλυση παρουσιάζει ο Ο.Τ.), καθώς οι αρμόδιες επιτροπές της πρέπει να επιβεβαιώσουν την επιλογή του προσωπικού από τον πρόεδρο για υπουργικές θέσεις και άλλα κυβερνητικά γραφεία υψηλού επιπέδου.

Σε σύγκριση με το 2020, η ομάδα Τραμπ έχει προετοιμάσει πολύ καλύτερα τον καθορισμό των κυβερνητικών πόστων. Πολλοί υποψήφιοι έχουν ήδη αποφασιστεί, σύμφωνα με δημοσιεύματα των μέσων ενημέρωσης.

Οι υποψήφιοι για το Υπουργείο Οικονομικών είναι οι επενδυτικοί τραπεζίτες John Paulson και Howard Lutnick, ο επικεφαλής hedge fund, Scott Bessent, καθώς και μερικά άτομα που ήταν ήδη ενεργά στην πρώτη θητεία του Τραμπ, όπως ο Robert Lighthizer (τότε Εμπορικός εκπρόσωπος), ο Jay Clayton (τότε Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ), ο Larry Kudlow (τότε Διευθυντής του Οικονομικού Συμβουλευτικού Συμβουλίου του Προέδρου) και ο Bill Hagerty (τότε πρεσβευτής των ΗΠΑ στην Ιαπωνία).

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προτάσεις για οικονομική πολιτική

Το πρόβλημα με την εκτίμηση του οικονομικού αντίκτυπου μιας προεδρίας Τραμπ είναι ότι παρουσίασε πολλές και μερικές φορές αντιφατικές ιδέες κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, κατά την Commerzbank. Μεγάλο μέρος της είναι σίγουρα υπερβολές, ενώ μερικές προτάσεις είναι απίθανο να επιβιώσουν στην πολιτική πραγματικότητα.

Συνέχεια...

Επιπλέον, ορισμένα μέτρα, ιδιαίτερα στον τομέα του εξωτερικού εμπορίου, θα προκαλέσουν αντιδράσεις. Επίσης είναι σχεδόν αδύνατο να εκτιμηθεί με αξιοπιστία ποια θα είναι η καθαρή επίδραση στην ανάπτυξη και τον πληθωρισμό, ως εκ τούτου, η Commerzbank επέλεξε ορισμένους από τους βασικούς τομείς πολιτικής ώστε να κάνει υποθέσεις σχετικά με το εύρος και τον αντίκτυπο των μέτρων.

(α) Δασμοί

Το κοινό νήμα που διατρέχει η οικονομική πολιτική του Ντόναλντ Τραμπ είναι η τάση του για δασμούς, τους οποίους θεωρεί οικονομική πανάκεια. Έχει συζητήσει το ενδεχόμενο γενικού δασμού τουλάχιστον 10% και δασμολογικού συντελεστή 60% στις εισαγωγές από την Κίνα. Εάν όλα αυτά εφαρμόζονταν, ο μέσος δασμολογικός συντελεστής των ΗΠΑ θα ανέβαινε στο υψηλότερο επίπεδο από τη δεκαετία του 1930.

Κατά την πρώτη του θητεία, ο Τραμπ αύξησε ήδη πολυάριθμους δασμούς, ειδικά σε αγαθά που εμπορεύονται οι ΗΠΑ με την Κίνα. Η εξουσία επιβολής μεμονωμένων δασμών βασιζόταν σε σχετικούς νόμους (Νόμος για την επέκταση του εμπορίου του 1962 και νόμος περί εμπορίου του 1974). Αυτοί θέτουν ως προϋπόθεση ότι οι απεριόριστες εισαγωγές ενέχουν σαφή κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή ότι μεμονωμένες χώρες παραβιάζουν σαφώς τις εμπορικές συμφωνίες.

Ωστόσο, είναι νομικά ασαφές εάν ο πρόεδρος έχει επίσης την εξουσία να εισαγάγει γενικό δασμό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σύμφωνα με το Σύνταγμα, το Κογκρέσο έχει την «Εξουσία να επιβάλλει και να εισπράττει φόρους, δασμούς, ...να ρυθμίζει το εμπόριο με ξένα έθνη». (Άρθρο 1, Ενότητα 8). Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, το Κογκρέσο δεν έχει το δικαίωμα να εκχωρήσει τέτοιες συνταγματικές εξουσίες σε κάποιον άλλο, όπως ο πρόεδρος.

Ο Πρόεδρος θα μπορούσε να επιβάλει γενικό δασμό μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Προηγούμενο για αυτό είναι η προσωρινή επιβολή δασμού 10% από τον Νίξον το 1971. Επικαλέστηκε την ύπαρξη κρίσης του ισοζυγίου πληρωμών. Εκείνη την εποχή, οι ΗΠΑ βρισκόνταν ακόμη στο σύστημα σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας του Μπρέτον Γουντς και έμελλε να μην έχει αποθέματα χρυσού για να στηρίξει το δολάριο.

Ως εκ τούτου, η Commerzbank αναμένει από τον Τραμπ να εκπληρώσει μόνο εν μέρει τις απειλές του, με την Κίνα να είναι πιθανότατα ο κύριος στόχος. Επιπλέον, οι επιθετικές του απαιτήσεις είναι πιθανό να είναι μια διαπραγματευτική τακτική και οι ΗΠΑ πιθανότατα θα συμφωνούσαν σε συμβιβασμό με ορισμένους εταίρους.

(β) Φόροι

Στο τέλος του 2025, θα λήξουν οι περικοπές φόρου εισοδήματος που πέρασε ο Τραμπ κατά την πρώτη του θητεία. Ο Τραμπ θέλει να τους επεκτείνει πλήρως και έχει επίσης υποσχεθεί περαιτέρω μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή (επί του παρόντος 21%), αν και οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτό δεν είναι σαφείς.

Συνολικά, τα σχέδια είναι ακριβά:

- Η Επιτροπή για έναν Υπεύθυνο Ομοσπονδιακό Προϋπολογισμό (CRFB) εκτιμά ότι η παράταση των περικοπών του φόρου εισοδήματος θα αύξανε το έλλειμμα κατά 5,4 τρισ. δολάρια σε 10 χρόνια.
- Σύμφωνα με το CRFB, η περαιτέρω μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή θα κοστίσει μεταξύ 150 και 600 δισ. δολαρίων. Το ευρύ φάσμα εξηγείται από το γεγονός ότι οι λεπτομέρειες αυτής της μείωσης είναι ακόμη εντελώς ασαφείς.
- Η υποσχεθείσα φοροαπαλλαγή του Τραμπ για τις πληρωμές των συντάξεων θα αύξανε το έλλειμμα κατά 1,3 τρισ. ακόμη δολάρια.

Συνέχεια...

Όλα τα φορολογικά σχέδια θα αύξαναν το έλλειμμα μεταξύ 6,8 τρισ. και 15,7 τρισ. δολαρίων τα επόμενα δέκα χρόνια, με μέση εκτίμηση στα 10 τρισ. δολάρια. Το μοντέλο προϋπολογισμού Penn-Wharton παρουσιάζει έλλειμμα 5,8 τρισ. δολαρίων σε διάστημα δέκα ετών, αλλά αυτό δεν λαμβάνει υπόψη ορισμένα από τα λιγότερο σαφή σχέδια του Τραμπ.

Όσο για το πώς θα χρηματοδοτηθεί, ο Τραμπ υποστηρίζει ότι τα εκτεταμένα έσοδα που αναμένει από τους αυξημένους δασμούς θα καλύψουν το έλλειμμα. Ωστόσο, το CRFB καταλήγει σε έσοδα μεταξύ 2 τρισ. και 4 τρισ. δολαρίων στην καλύτερη περίπτωση.

Μαζί με την αύξηση των δαπανών σε ορισμένους τομείς (ιδίως στην άμυνα), η εφαρμογή των προτάσεων του Τραμπ θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρόσθετα ελλείμματα 7 έως 8 τρισ. δολαρίων. Συγκριτικά, το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου προβλέπει έλλειμμα 22 τρισ. δολαρίων σε δέκα χρόνια με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, που αντιστοιχεί κατά μέσο όρο στο 6,3% του ΑΕΠ. Ο Τραμπ πιθανότατα θα ωθήσει το έλλειμμα πάνω από το 8%.

(γ) Μετανάστευση

Η υψηλή μετανάστευση, ιδιαίτερα η λαθρομετανάστευση, ήταν ένα από τα κεντρικά ζητήματα στην προεκλογική εκστρατεία. Ο Ντόναλντ Τραμπ υποσχέθηκε να απελάσει τους παράνομους μετανάστες, πολλοί από τους οποίους εργάζονται σε τομείς έντασης εργασίας όπως οι κατασκευές, η γεωργία ή η φιλοξενία. Εάν υπάρξουν μαζικές απελάσεις σε αυτούς τους τομείς, οι μισθοί σε αυτές τις περιοχές είναι πιθανό να αυξηθούν. Αυτό θα είχε περαιτέρω επίδραση στην αύξηση του πληθωρισμού.

Ωστόσο, οι ΗΠΑ φαίνεται να ελέγχουν το μεταναστευτικό πρόβλημα, εν μέρει χάρη στην αλλαγή πλεύσης από την κυβέρνηση Μπάιντεν. Ο αριθμός των παράνομων μεταναστών που συνελήφθησαν στα σύνορα με το Μεξικό έχει μειωθεί δραματικά τους τελευταίους μήνες.

Ως εκ τούτου, ο Ντόναλντ Τραμπ θα μπορούσε να περιοριστεί σε μερικές χιλιάδες απελάσεις, ή να επικεντρωθεί στην ασφάλεια των συνόρων. Αυτό θα αποτρέψει τις οικονομικώς δυσμενείς συνέπειες των εκτοπίσεων μεγάλης κλίμακας, ενώ ταυτόχρονα θα εξασφάλιζε και πολιτικό κέρδος. Επομένως, η Commerzbank δεν περιμένει να πραγματοποιήσει τις απειλές του σε αυτό το μέτωπο.

Επιπτώσεις στην ανάπτυξη...

Οι αυξήσεις των δασμών είναι πιθανό να έχουν κάποια θετική επίδραση στην ανάπτυξη βραχυπρόθεσμα, καθώς κάποια ζήτηση των ΗΠΑ θα εκτραπεί τελικά σε εγχώρια προϊόντα. Ωστόσο, τα αντίποινα από τους εμπορικούς εταίρους που είναι πιθανό να ακολουθήσουν θα αποδυναμώσουν το αποτέλεσμα μεσοπρόθεσμα.

Η Fed, με τα δικά της λόγια, ασκεί νομισματική πολιτική στη βάση κάθε συνεδρίασης. Η μείωση των επιτοκίων που αναμένεται για αύριο και πιθανώς και αυτή του Δεκεμβρίου είναι σχετικά σίγουρη.

Το αργότερο μέχρι την άνοιξη, όταν θα γίνει φανερό ότι θα εφαρμοστούν οι δασμοί, το περιβάλλον για τις αποφάσεις της Fed θα έχει αλλάξει σημαντικά.

Ως εκ τούτου, η Commerzbank αναμένει από τη Fed να σταματήσει τις μειώσεις επιτοκίων στο 4% (προηγούμενη πρόβλεψη: 3,50%). Ωστόσο, η κεντρική τράπεζα είναι απίθανο να ανακοινώσει επίσημα το τέλος του κύκλου μείωσης των επιτοκίων, αλλά θα αναφερθεί στα δεδομένα.

Η κλιμάκωση των εμπορικών διαφορών – ή ακόμα και ο απλός κίνδυνος τους – θα αυξήσει την οικονομική αβεβαιότητα. Οι εταιρείες θα πρέπει να αναδιοργανώσουν τις αλυσίδες εφοδιασμού τους, κάτι που θα οδηγήσει σε πρόσθετο κόστος.

Συνέχεια...

Η βεβαιότητα προγραμματισμού θα μειωθεί, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, οι εταιρείες είναι πιθανό να είναι απρόθυμες να επενδύσουν.

... και στον πληθωρισμό

Ο πιο σοβαρός αντίκτυπος των σχεδίων του Τραμπ είναι πιθανό να γίνει αισθητός στον τομέα του πληθωρισμού. Εάν όντως επιβάλει δασμούς 60% στις εισαγωγές από την Κίνα και 10% σε όλες τις άλλες εισαγωγές, και τα δύο αποτελέσματα θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της τιμής κατά 1 ποσοστιαία μονάδα το καθένα, σύμφωνα με την εκτίμηση της Commerzbank.

Ωστόσο, μια χαμηλότερη μετακύλιση στους καταναλωτές και η ανατίμηση του δολαρίου θα μπορούσαν να μετριάσουν αυτές τις επιπτώσεις. Κατά την άποψη της Commerzbank, είναι ρεαλιστική υπόθεση ότι νέοι δασμοί θα τεθούν σε ισχύ από τα μέσα περίπου του 2025, γεγονός που θα μπορούσε να αυξήσει το επίπεδο τιμών κατά περίπου 1 ποσοστιαία μονάδα σε ορίζοντα δώδεκα μηνών.

Υπάρχει κίνδυνος σύγκρουσης με τη Fed;

Η Fed βρίσκεται σε δύσκολη θέση λόγω της επικείμενης αλλαγής πολιτικής. Ακόμη και τώρα, ούτε η αγορά ούτε τα ίδια τα μέλη της Fed είναι απολύτως βέβαιοι ότι η σειρά των μειώσεων των επιτοκίων που αρχικά αναμενόταν θα εφαρμοστεί.